

18. 10. 2012

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Letní konce zimního paroží

Jistě si mnozí z Váš pamatují povedenou předvánoční reklamní kampaň jednoho z mobilních operátorů, který pro nás sice býval mohl natočit úplně normální vánoční reklamu...a krásnou. Této možnosti ale řekl jasné: „Ne“. Reklama neobsahovala umělý sníh či falešné soby, naopak zde kromě Petra Čtvrtníčka účinkovaly i roztomilé čivavy se sobími parůžky. Úspěch u veřejnosti byl zaručen.

GLATZOVA & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

Bohužel se tento operátor u povedené televizní kampaň nezastavil a pravděpodobně posílen mimořádným úspěchem spotu napříč celým spektrem spotřebitelů rozšířil svou sebepropagaci tím, že předmětné sobí parůžky začal nasazovat i na reklamní poutače konkurence. To si dotčený konkurent samozřejmě nenechal líbit a podal na operátora žalobu o ochranu proti nekalé soutěži ve smyslu § 53 obchodního zákoníku. Celý spor se táhl řadu let a teprve letos v červenci byl završen rozsudkem Nejvyššího soudu vydaným pod sp.zn. 23 Cdo 3704/2011, ve kterém Nejvyšší soud řekl jasné „Ne“ dovolání žalovaného operátora. Svým dovoláním se operátor snažil zvrátit pro něj nepříznivá rozhodnutí soudů nižších stupňů, která mu mimo jiné uložila i povinnost zaplatit několikamilionové přiměřené zadostiučinění.

Nekalosoutěžní jednání a jeho důsledky

Nekalá soutěž je definována v § 44 obchodního zákoníku a její základní znaky jsou následující: (i) musí jít o jednání v hospodářské soutěži či styku, (ii) takové jednání musí být v rozporu s dobrými mravy soutěže, a (iii) jednání musí být způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům. Obchodní zákoník dále obsahuje i demonstrativní výčet některých skutkových podstat nekalé soutěže.

Osoba, která byla nekalou soutěží ohrožena nebo jejíž práva byla přímo porušena, se v obraně proti takovému jednání může domáhat zejména toho, aby se porušující osoba takového jednání zdržela a odstranila závadný stav. Dále může dotčená osoba požadovat poskytnutí přiměřeného zadostiučinění, které může být zapláceno i v penězích, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.

První dva uvedené nároky mají preventivní povahu, tzn., mají zabránit pokračování v nekalosoutěžním jednání. Zdržení se jednání představuje zákaz toho, aby se například nevhodná reklama opakovala a docházelo tak k opětovným porušením zákona. Odstranění závadného stavu pak může pro porušitele znamenat kupříkladu povinnost odvolat svá nepravdivá tvrzení o konkurenci.

Z předmětného ustanovení § 53 obchodního zákoníku, které vypočítává možnosti obrany dotčené osoby, dále plyne, že dotčená osoba může požadovat poskytnutí přiměřeného zadostiučinění, a to i v penězích. Zadostiučinění přitom není náhradou utrpěné škody v materiálním smyslu, ale náhradou vzniklé újmy nemajetkového charakteru. Již z jazykového výkladu tohoto ustanovení plyne, že nárok na zadostiučinění v penězích přichází v úvahu až jako druhé v řadě. Lze jej uplatnit v případě, kdy

zadostiučinění v nepeněžité podobě (např. povinnost publikovat omluvu ve vybraných periodikách, jako tomu bylo i ve shora uvedeném případě) nepostačuje k nahrazení způsobené újmy.

Dlužno dodat, že české soudy přiznávají přiměřené zadostiučinění v penězích spíše výjimečně. Pokud k tomu dojde, částky takto přisouzené se pohybují maximálně v rádech statisíců korun. Porušující subjekt tak často na svém deliktu v konečném důsledku profituje, neboť mu za nekalosoutěžní jednání peněžité sankce spíše nehrozí a povinnost zveřejnit omluvu nemusí podle známého „špatná reklama taky reklama“ vůbec sankcí pro rušitele být. Pomineme-li vymáhání náhrady škody, které však pro poškozenou stranu znamená nelehkou povinnost prokázat skutečnou výši způsobené škody, zbude poškozené osobě právo žádat zaplacení přiměřeného zadostiučinění v penězích. Dosud jsme zde často naráželi na tendence soudů nepřiznávat zadostiučinění v penězích v dostatečně vysokých částkách, které by rušitele opravdu citelně zasáhly. Průlomem v této praxi snad může být shora uvedený rozsudek Nejvyššího soudu.

Přiměřeného zadostiučinění v penězích

Nejvyšší soud potvrdil v předmětném rozsudku rozhodnutí soudu odvolacího o tom, že žalovaná porušující strana je povinna:

- zdržet se umístování reklamního předmětu v podobě sobích paroží na reklamní nosiče pronajaté nebo vlastněné pro prezentaci reklamy žalobkyně nebo na nemovitosti vlastněné či pronajaté žalobkyní;
- uveřejnit ve třech celostátních denících ve třech po sobě jdoucích vydáních omluvu v daném znění;
- zaplatit přiměřené zadostiučinění ve výši 5.000.000,- Kč.

Právě částka ve výši 5 milionů Kč jako přiznaný nárok žalobce představující zadostiučinění v penězích odlišuje tento případ od mnoha předcházejících rozhodnutí českých soudů. Soudy v tomto řízení dospěly k závěru, že nekalosoutěžní jednání žalované přivedilo žalobkyni nehmotnou újmu a zasáhlo ji v jejím postavení v hospodářské soutěži a v jejím goodwillu natolik, že tuto újmu pouze morální zadostiučinění (omluva) nekryje, tedy že žalobkyni náleží i právo na peněžité zadostiučinění. Výše přiznaného zadostiučinění byla ovlivněna skutečností, že podle soudů šlo o jednání mimořádně závažné, neboť o něm byla informována celá veřejnost, včetně stávajících i potenciálních zákazníků žalobkyně. Nehmotná újma žalobkyně tak spočívala ve snížení postavení žalobkyně v hospodářské soutěži, jejího dobrého jména a dobré pověsti její produkce.

Nejvyšší soud dále potvrdil závěr odvolacího soudu o tom, že zaplacení zadostiučinění by mělo pro porušující subjekt představovat určitou finanční újmu (a nejen újmu morální), která má vyrovnat porušenou rovnováhu v postavení rušitele a nekalou soutěží dotčené osoby.

Přiměřené zadostiučinění plní tedy dvojí funkci:

- 1) sankční – kdy postihuje rušitele a odrazuje ho od dalšího závadného jednání; a
- 2) preventivní – kdy má být přiznáním zadostiučinění dáno najevo, že nekalá soutěž se nevyplácí.

Nejvyšší soud dále zopakoval myšlenku, že v rámci řešení sporu z titulu nekalé soutěže musí soud: *„dokázat vyjádřit nejen své stanovisko ke konkrétnímu případu, odůvodnit své závěry a vycházejí z uplatněných nároků uložit rušiteli za čin nekalé soutěže zaslouženou sankci odpovídajícího rozsahu, případně i více sankcí, ale při konkrétním rozhodování o ukládání povinností rušiteli je vždy současně veden snahou "vychovávat" konkrétního rušitele a také všechny potenciální rušitele, aby ani rušitel, ani nikdo jiný nemohl nabýt dojmu, že nekalá soutěž se stále ještě vyplácí.“*

S ohledem na uvedené je možné toto rozhodnutí vnímat jako pobídku obecným soudům, aby se při rozhodování nekalosoutěžních sporů v odůvodněných případech nezdráhaly uložit rušiteli povinnost platit přiměřené zadostiučinění v penězích v takových částkách, aby se napříště podobné delikt ní jednání rušiteli nevyplácelo a aby odrazovaly ostatní subjekty od obdobného delikt ního jednání.

Akcentováním této výchovné funkce přiměřeného zadostiučinění v penězích mohou soudy napříště naplno přispět k vypěstování zdravějšího soutěžního prostředí v České republice.

JUDr. Jaromír Bečička,
advokát

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)